

Obsah

1	PŘEDPOROZUMĚNÍ	13
1.1	<i>Prvky předporozumění</i>	13
1.1.1	Mravní hodnocení	14
1.1.2	Svědomy.....	14
1.1.3	Dobrovolnost.....	15
1.1.4	Odpovědnost.....	15
1.1.5	Sociální zřetel	16
1.1.6	Vlastní hodnota	16
1.2	<i>Etymologické poznámky</i>	17
2	EMPIRISTICKÁ ETIKA	19
2.1	<i>Empirismus a praxe</i>	19
2.2	<i>Hédonismus</i>	23
2.3	<i>Antický hédonismus</i>	24
2.4	<i>David Hume</i>	25
2.4.1	Předmět morálního schvalování	25
2.4.2	Sympatie a mravní cit	26
2.4.3	Cit a rozum	29
2.5	<i>Utilitarismus</i>	31
2.5.1	Obecná charakteristika.....	32
2.5.2	Aspekty diskuse o utilitarismu.....	34
2.6	„ <i>Sedící Sókratés</i> “	39
3	MORÁLNÍ PRINCIP A SVOBODNÁ VŮLE	42
3.1	<i>Transcendentální filosofie</i>	42
3.1.1	Transcendentální diference	43
3.1.2	Transcendentální determinace.....	47
3.2	<i>Morální princip</i>	49
3.2.1	Kategorický imperativ	49
3.2.2	Osoba jako účel sám o sobě.....	55

3.2.3	Říše účelů.....	58
3.2.4	Antiteze	61
3.2.5	Konkretizace morálního principu	64
3.2.6	Dobro a zlo	69
3.3	<i>Mrvně relevantní svoboda</i>	71
4	SVĚDOMÍ.....	78
4.1	<i>Conscientia a synderesis</i>	78
4.1.1	Vědění ve svědomí	79
4.1.2	Svědomí před činem a po činu.....	82
4.2	<i>Lex naturalis</i>	84
4.2.1	Lex naturalis jako účast na lex aeterna.....	84
4.2.2	Analýza le naturalis	87
4.2.3	Tomáš a Kant.....	94
4.3	<i>Autonomie svědomí</i>	95
4.4	<i>Svědomí správné a bludné</i>	97
4.5	<i>Neostroiti</i>	101
5	NORMA A MRAVNOST	105
5.1	<i>Nutnost mravních norem</i>	105
5.1.1	Dialektika svědomí	106
5.1.2	Mravní normy a společnost.....	107
5.1.3	Svědomí a étos.....	108
5.2	<i>Roviny praxe</i>	110
5.3	<i>Odůvodňování norem</i>	112
5.3.1	Odůvodňování norem autoritou.....	113
5.3.1.1	Osoby.....	113
5.3.1.2	Texty	114
5.3.1.3	Tradice	115
5.3.1.4	Právo.....	115
5.3.1.5	Věda.....	117
5.3.1.6	Přehled.....	118
5.3.2	Odůvodňování norem v diskursu	119
5.3.2.1	Utilitaristická argumentace.....	120
5.3.2.2	Argumentace teorie spravedlnosti	122
5.3.2.3	Klasická argumentace přirozeného práva	124
5.3.2.4	Přehled.....	126

6	CTNOST	129
6.1	<i>Schiller a Kant</i>	129
6.2	<i>Klasický pojem ctnosti</i>	131
6.3	<i>Klasifikace ctností</i>	133
6.3.1	Základní ctnosti u Platóna.....	133
6.3.2	Klasifikace ctností u Aristotela.....	135
6.3.3	Klasifikace ctností u Tomáše Akvinského	137
6.4	<i>Rozumnost jako základní ctnost</i>	138
6.5	<i>Odbočka: Etika ctností u MacIntyra</i>	141
7	ŠTĚSTÍ A SMYSL.....	144
7.1	<i>Štěstí</i>	144
7.2	<i>Stupně a nároky smyslu</i>	148
7.2.1	Přírodní animalita: nezprostředkovaný hédonismus	149
7.2.2	Přírodní animalita: zprostředkovaný hédonismus.....	151
7.2.3	Stupeň humanity	152
7.3	<i>Etika a víra</i>	155
7.3.1	Tranzitivnost smyslu.....	155
7.3.2	Nedisponovatelnost dovršeného dobra.....	157
7.3.3	Problém viny.....	158
7.3.4	Nárok svědomí.....	159
8	RELATIVIZACE	163
8.1	<i>Historický materialismus (Marx)</i>	164
8.1.1	Teorie historického materialismu	164
8.1.2	Nadstavba a étos.....	166
8.1.3	Obecný mravní princip nebo třídní morálka?	169
8.1.4	Mravní subjekt nebo soubor vztahů?.....	171
8.1.5	Odbočka: Moralita a teorie systémů (N. Luhmann).....	175
8.2	<i>Genealogická relativizace morálky (Nietzsche)</i>	177
8.2.1	Základní pojmy	178
8.2.2	Genealogie morálky	180
8.2.3	Dějiny	182
8.2.4	Nadčlověk.....	183
8.2.5	Přehled.....	186
8.2.6	Odbočka: Postmoderna.....	187
8.3	<i>Etika a psychoanalýza (Freud)</i>	190
8.3.1	Psychický aparát	191
8.3.2	Smysl praxe a života.....	193

8.3.3	Etika a kultura	194
8.3.4	Individuální a kulturní nadjá.....	197
8.3.5	Přehled.....	199
8.4	<i>Etika v pohledu etologie (Lorenz)</i>	203
8.5	<i>Relativizace a transcendentální diference</i>	206
9	NOVÉ KONCEPCE	211
9.1	<i>Materiální etika hodnot</i>	211
9.1.1	Pojetí etiky hodnot.....	212
9.1.2	Kritické úvahy.....	214
9.1.3	Odbočka: Morálka a cit.....	216
9.2	<i>Existencialistická etika</i>	218
9.2.1	Kierkegaard	218
9.2.1.1	Objektivní a subjektivní reflexe.....	219
9.2.1.2	Já – zoufalství – víra.....	220
9.2.1.3	Praxe.....	222
9.2.2	Charakteristické rysy	224
9.2.3	Kritické úvahy.....	229
9.3	<i>Etika diskursu a etika komunikace</i>	231
9.3.1	Jürgen Habermas.....	231
9.3.2	Karl-Otto Apel	236
9.3.3	Kritická úvaha	237
9.4	<i>Jednotlivé pozice</i>	240
9.4.1	Theodor W. Adorno.....	240
9.4.2	Kritický racionalismus.....	241
9.4.3	John Rawls.....	242
9.4.4	Hans Jonas	244
9.4.5	Peter Singer.....	245
10	ANALYTICKÁ ETIKA.....	248
10.1	<i>Klasifikace</i>	248
10.2	<i>Intuicionismus (Moore)</i>	251
10.2.1	Význam slova „dobré“	252
10.2.2	Naturalistický chybný závěr (naturalistic fallacy).....	252
10.2.3	Kritická úvaha.....	253
10.2.4	Humův zákon.....	254
10.3	<i>Pozitivismus</i>	256
10.3.1	Wittgenstein.....	257
10.3.2	Ayer	258

10.3.3	Kritická úvaha.....	259
10.4	<i>Emotivismus (Stevenson)</i>	260
10.5	<i>Deskriptivismus (Austin, Searle)</i>	264
10.6	<i>Preskriptivismus (Hare)</i>	267
10.6.1	Význam pojmu „dobrý“	268
10.6.2	Decisionismus	270
10.6.3	Kritická úvaha.....	272

DODATEK

Hlavní díla etiky	275
Seznam literatury	279
Rejstřík osob	289